

Бо қарори Шӯрои нозирони  
ҶСП «Спитамен Бонк»

№ 147

аз « 15 » сентябри 2023с.

“тасдиқ шудааст”

**Сиёсати муқовимат ба қонунгардони  
даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва  
маблағгузори терроризм**

Душанбе 2023

## Мундариҷа:

|                                                                                                      |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Муқарароти умумӣ .....                                                                            | 3  |
| 2. Муқаддима .....                                                                                   | 4  |
| 3. Мафҳуми қонунигардонии маблағҳо ва маблағгузории терроризм .....                                  | 4  |
| 4. Муқовимат ба қонунигардонии маблағҳои бороҳи ҷиноят бадаст омада ва маблағгузории терроризм ..... | 6  |
| 5. МКД/МТ ва асосҳои меъёри ва ҳуқуқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон .....                                  | 7  |
| 6. Масъулият ва уҳдадорӣҳои роҳбарияти олий .....                                                    | 8  |
| 7. Масъулият ва уҳдадорӣҳои сардори Хадамоти комплаенс .....                                         | 9  |
| 8. Уҳдадорӣҳои Хадамоти комплаенс .....                                                              | 10 |
| 9. Сиёсат ва тартибот .....                                                                          | 11 |
| 10. Тартиби қабул/ради муштарӣ .....                                                                 | 12 |
| 11. Муайяннамоии хавф .....                                                                          | 14 |
| 12. Ҳолатҳои хавфи баланд ва муайяннамоии пурзуркарда шуда .....                                     | 18 |
| 13. Ҳолатҳои хавфи паст ва муайяннамоии маъмулӣ .....                                                | 20 |
| 14. Тартиби кушодани суратҳисоб .....                                                                | 21 |
| 15. Низомии назорати мизочон .....                                                                   | 24 |
| 16. Шахсони мансабдори оммавӣ ва андозагирии хавф .....                                              | 24 |
| 17. Тартиби муайяннамоии пурзуркарда шуда нисбати муштарӣ .....                                      | 25 |
| 18. Мониторинги доимии амалиётҳои мизочон .....                                                      | 26 |
| 19. Қатъи муносибат бо мизоч .....                                                                   | 26 |
| 20. Муносибатҳои муросилотӣ .....                                                                    | 27 |
| 21. Амалиётҳои байналмилалӣ .....                                                                    | 28 |
| 22. Нишондиҳандаҳои амалиётҳои шубҳанок .....                                                        | 28 |
| 23. Таъмини беҳатарии кормандон .....                                                                | 29 |
| 24. Маҳсулотҳои нав ва таҷрибаи назоратӣ .....                                                       | 30 |
| 25. Сиёсати дохилӣ, Тартибот ва низомии назоратӣ .....                                               | 30 |
| 26. Тартиби ниғаҳдории маълумот .....                                                                | 31 |
| 27. Омузиши кормандон .....                                                                          | 32 |
| 28. Муқовимат ба коррупсия .....                                                                     | 32 |
| 29. Муқарароти хотимавӣ .....                                                                        | 33 |

## Мафхумҳои кутоҳкарда шуда

|              |                                                                                                                                                                    |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ҚД/МТ        | Қонунигардонии Даромадҳо/Маблағгузории Терроризм                                                                                                                   |
| МҚД/МТ       | Муқовимат ба Қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадаст омада ва Маблағгузории терроризм                                                                      |
| МҚД/МТ/МПСҚО | Муқовимат ба Қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадаст омада ва Маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом                           |
| ФАТФ         | Гуруҳи байналмилалӣ чораҳои муқовимат ба қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадаст омада, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом |
| ДММ          | Департаменти мониторинги молиявӣ                                                                                                                                   |
| Бонк         | ҶСП Спиманем Бонк                                                                                                                                                  |
| БМТ          | Бонки Миллии Тоҷикистон                                                                                                                                            |
| ШМО          | Шахсони Мансабдори Оммавӣ                                                                                                                                          |
| ҶТ           | Ҷумҳурии тоҷикистон                                                                                                                                                |
| СММ          | Созмони Миллалӣ Муттаҳид                                                                                                                                           |
| ИА           | Иттиҳоди аврупо                                                                                                                                                    |

## Сиёсати муқовимат ба қонунигардонии даромадҳои бороҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағгузории терроризм

### 1. Муқарароти умумӣ

Сиёсати мазкур дар мувофиқа бо қонуни ҶТ дар бораи “Муқовимат ба Қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадаст омада, маблағгузории терроризм ва

маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом”, қонуни ҚТ дар бораи “Мубориза бар зидди терроризм” ва “Феҳрасти амалиётҳои шубҳанок” таҳия шудааст.

Сиёсати мазкур низоми МҚД/МТ ва муайяннамоии муштарио дарбар гирифта, бо тартиби методологияи муайяннамоӣ, назорат ва мониторинги амалиётҳои ба МҚД/МТ вобаста буда, низоми назорати роҳи мемонад.

Сиёсати мазкур мақсадҳои назорати қонунигардонии маблағҳои бори ҷиноят бадастомадаро доро буда, инчунин назорати иҷроиши самараноки ин талаботҳоро роҳи мемонад.

## **2. Муқаддима**

Сиёсати мазкур дар асоси қонуни ҚТ дар бораи Бонки Миллӣ, қонун дар бораи МҚД/МТ/МПСҚО ва дигар қонун ва низомномаҳои бонки таҳия шуда, талаботҳои зеринро дарбар мегирад:

- Мувофиқа бо талаботҳо ва муқарароти соҳаи бонкӣ,
- Муҳофизати Бонк ҷиҳати истифода бо мақсади шустушуи маблағ ва истифода аз ҷониби шахсони ба терроризм алоқаманд
- Муҳофизати беҳатарӣ ва ягонагии низоми молиявӣ.

Сиёсати мазкур дар сатҳи дохилӣ нишондиҳандаи мақсадҳои Бонк ҷиҳати муайяннамоӣ, санҷиш, андозагирӣ ва назорати шустушуи маблағ ва маблағгузории терроризмро мебошад. Сиёсат ҳадафи таъмини мавҷудияти низоми мувофиқ, ҷиҳати мубориза бо қонунигардонии даромадҳо ва маблағгузории терроризмро дорост.

## **3. Мафҳуми қонунигардонии маблағҳо ва маблағгузории терроризм**

### **3.1. Қонунигардонии маблағҳо:**

Қонунигардонии маблағҳо ҷараёнест, ки тавассути он ҷинояткорон кушиш менамоянд, ки пайдоиши даромадҳои бори ҷиноят бадаст омадаро пинҳон намуда, баъд аз анҷоми якчанд амалиёт маблағҳо ва манбаи пайдоиши маблағҳоро ҳамчун маблағҳои

қонуни муарифи намојанд. Мувофиқи ФАТФ, шустушуи маблағ ин раванди қонуни нишон додани маблағҳои бо роҳи ҷиноят бадаст омада мебошад. Ин раванд тавассути пинҳон намудани сарчашмаи асосии пайдоиши маблағҳо, табдили маблағи нақд ба дигар намуди дорои аз ҷумла, коғазҳои қимматнок ва ё интиқол аз як муассисаи молияви ба дигар муассисаи молиявӣ.

Дар маҷмӯъ қонунгардонии маблағҳо аз 3 марҳила иборат мебошад:

Ҷойгиркунӣ: Вориднамоии маблағҳо ва ё дигар доройҳои ғайри қонуни бадаст омада ба муассисаҳои молияви ва ғайри молиявӣ.

Ҷобачокунӣ: Чудонамоии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадаст омада аз манбаи аслии пайдоиши онҳо тариқи амалиётҳои мураккаби молиявӣ. Ин чудонамои бо мақсади монетагии дар рафти санҷиши аудит, пинҳоннамоии манбаи пайдоиши маблағ ва таъмини махфият анҷом дода мешавад.

Якҷоякуни: Ворид намудани даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадаст омада ба низоми молияви бори дигар ҳамчун маблағҳои қонунӣ

Ин марҳилаҳо доими набуда шустушуи маблағ дар ташкилотҳои молиявӣ метавонанд дар дилхоҳ марҳила бавучуд оянд.

### **3.2. Маблағгузории терроризм**

Маблағгузории терроризм ин маблағгузории амалиётҳои террористӣ, ташкилотҳои террористӣ ва террористон мебошад. Мафҳуми террорист ба ҳама шахсони воқеъи ки амалиёти террористи анҷом медиҳанд ва ё кушиши анҷоми амалиёти террористиро мекунанд, мустақим ва ғайри мустақим, ғайриқонуни ва мақсаднок дар амалиётҳои террористи иштирок мекунад, дигаронро ба содир намудани амалиётҳои террористи ташвиқ ва роҳнамои менамояд, барои содир намудани амалиётҳои террористӣ аз ҷониби гуруҳи одамон мусоидат менамояд, дахл дорад

#### **4. Муқовимат ба қонунигардони маблағҳои бороҳи ҷиноят бадаст омада ва маблағгузори терроризм**

Бонк вазифадор аст, ки барномаи самараноки муайяннамоии шахсияти муштарино, ки бо талаботҳои қонунгузори Ҷумҳурӣ, инчунин талаботҳо ва стандартҳои байналмилалӣ ҷиҳати пешгирии шустушуи маблағ ва маблағгузори терроризм таҳия шудаанд, бароҳ монанд.

Бонк бояд шахсияти воқеии муштарӣро худро муайян намояд, амалиётҳои шубҳанокро ошкор намуда оиди ин гуна амалиётҳо ба мақоми кашшофии кишвар (ДММ) маълумот ирсол намояд. Бонк бояд барномаи муайяннамоии шахсияти муштариро ҷори намуда талаботи ҳадди ақали муайяннамоиро ҷори намояд. Барномаи муайяннамоии шахсияти муштарӣ бояд ҷиҳати баҳодии хавфи ба ҚД/МТ вобаста буда, назорат ва мониторинги амалиётҳои мизочон кумаккунанда бошад.

##### **4.1. Чораҳои зарури оиди МҚД/МТ**

###### **а) Муайяннамои**

1. Мониторинги амалиётҳои ғайри қолабӣ;
2. Муайяннамоии амалиётҳои/мизочони шубҳанок;
3. Ҳисобот оиди амалиётҳои шубҳанок ба ДММ;
4. Санҷиши мизочон дар вақти кушодани суратҳисоб ва анҷоми амалиёт аз рӯи рӯйхатҳои таҳрими ба монанди рӯйхати СММ, Илооти Муттаҳидаи Амрико, Бритонӣ кабир, ИА ва рӯйхати дохилӣ (ДММ).

###### **б) Натиҷагирӣ**

1. Анҷоми муайяннамоии муштарӣ дар рафти кушодани суратҳисоб инчунин дар рафти навнамоии маълумоти мизочони мавҷуда;
2. Дарки мақсадҳои сиёсати муайяннамоии муштарӣ;
3. Иҷрои талаботҳои БМТ ва стандартҳои байналмилалӣ ҷиҳати назорати низоми МҚД/МТ;
4. Дастур оиди кушодани суратҳисоб;
5. Таини шахси масъул оиди мувофиқа ;

6. Давра ба давра навсозии маълумоти мизочон;

7. Назорати мунтазами амалиётҳо;

8. Манъи анҷоми амалиётҳои аз назари Бонк бо мақсади амалиётҳои ғайри қонуни анҷомшаванда.

с) Иҷро

Назорати шустушуи маблағ дар Ҷумҳури аз ҷониби ДММ-и назди БМТ дар якҷоиғи бо дигар ниҳодҳои дахлдори давлатӣ анҷом дода мешавад.

## **5. МҚД/МТ ва асосҳои меъёри ва ҳуқуқи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Мавҷудияти заминаи қонуни ва маъёрҳои мубориза ба ҚД/МТ ҷиҳати мубориза ба ҚД/МТ ниҳоят муҳим мебошад. ФАТФ пешниҳод менамояд, ки давлатҳо ҚД/МТ-ро бо ба таври васеъ бо нишон додани ҷинойтҳои предикати ғайри қонуни гардонад.

Қонунгузориҳои ҚТ дар самти МҚД/МТ/МПСКО имкон медиҳад, ки субъектҳои ҳисоботдиҳанда, доираи назоратии худро дар самти МҚД/МТ бо таҳияи сиёсат ва тартибот дар ин самт пурзур намоянд.

БМТ мақоми ваколатдор дар низоми молиявӣ кишвар буда дар доираи қонун дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон фаъолият менамояд.

Вазифаҳои асосии Бонки миллии Тоҷикистон аз инҳо иборатанд;

- Сиёсати пулию қарзии Ҷумҳуриро таҳия қабул ва амали менамояд;
- Сиёсати асъории Ҷумҳуриро таҳия қабул ва татбиқ менамояд;
- Захираҳои расмии ҚТ-ро нигоҳ дошта идора меамояд;
- Пули расмии Тоҷикистонро нашр менамояд;
- Ҳамчун мақоми назорати дар Ҷумҳури фаъолият менамояд;

- Иҷозатномаи фаъолиятро ба ташкилотҳои қарзӣ, бонкҳо, операторҳои низоми пардохт, провайдерҳои хизматрасонии коғазҳои қиматнок ва операторҳои системаи интиқоли маблағҳо медиҳад;
- Таҳия ва пешбурди низоми солими молиявӣ бо таъмини бехатарии низоми пардохтии коғазҳои қиматноки аз ҷониби Ҷумҳури ва БМТ бароварда шуда.

Мақсади асосии сиёсати мазкур аз он иборат аст, ки филиалҳо ва намоёндагҳои Бонк мақсаднок ва ғайри мақсаднок, мустақим ва ғайри мустақим аз тарафи ҷинояткорон бо мақсадҳои ҚД/МТ истифода нашаванд. Сиёсат мақсади иҷрои ҳадафҳои зеринро дорост:

1. Манъи ҷинояткорон аз истифодаи Бонк ва филиалҳои он бо мақсади ҚД/МТ;
2. Омузиши филиалҳо ҷиҳати дарки бештари мизочон ва амалиётҳои онҳо, ки ба назорати оқилонаи хавф мусоидат иенамояд;
3. Таъмини муайяннамои, ошкоркуни ва пешниҳоди маълумот оиди аҳд ва амалиётҳои шубҳанок мувофиқи қонунгузорӣ;
4. Таъмини риояи талаботҳои қонунгузорӣ;
5. Омузиши кормандон дар самти МҚД/МТ ва тартиби “Мизочи худро шинос”;
6. Ҳифзи нуфузу эътибори Бонк ва пешгирии имкони ҷарима аз тарафи мақоми салоҳиятдор ҷиҳати номувофиқа бо қонунгузории Ҷумҳурӣ;
7. Ошкор ва пешгирии шустушуи маблағ, ҷиниятҳои предикати ва маблағгузории терроризм;
8. Ҳифзи нуфузи Бонк бо пешгирии амалиётҳо ва маблағҳои ғайри қонунӣ;
9. Таъмини мониторинги самаранок ва тадбири чораҳои қатъӣ оиди ҚД/МТ.

Сиёсати мазкур дар ҳамаи филиалҳои Бонк татбиқ гардида дар якҷоягӣ бо тартиботи дахлдор амали мегардад.

## 6. Масъулият ва уҳдадориҳои роҳбарияти олий

Рохбарияти Бонк ҷиҳати иҷрои талаботҳои мувофиқа бо қонунҳо, талаботҳо, дастурҳо ва стандартҳои этики масъул мебошад. Дар рафти муносибатҳои бурунмарзӣ, рохбарияти Бонк барои иҷрои қонунгузорӣ вобаста ба давлатҳое, ки бо онҳо амалиёт гузаронида мешавад масъул мебошад. Рохбарияти олии Бонк барои иҷрои талаботҳои сиёсати МКД/МТ/МПСКО ва тартиботи ба он вобаста масъул мебошад. Рохбарияти олии Бонк инчунин барои мутобиқати равандҳо, сиёсатҳо ва расмӣ, ки муҳити назоратиро ҷиҳати идоракунии хавфҳои МКД/МТ/МПСКО фароҳам меорад, масъул мебошад.

Рохбарияти Бонк ҷиҳати таҳияи сиёсати МКД/МТ ва мувофиқа, ки принципҳои асосиро дар бар мегирад уҳдадор буда онро барои тасдиқ ба Шурои нозирони Бонк пешниҳод намуда, самтҳои асосии назорати хавфҳои ба МКД/МТ вобаста бударо дар ҳамаи сатҳҳои Бонк нишон медиҳад.

Хадамоти комплаенс бояд оиди мувофиқа бо қонунгузорӣ, тартибот ва навлониҳои самти комплаенс ба Рохбарияти Бонк ва Шурои нозирони Бонк маслиҳат пешниҳод намояд. Инчунин Хадамоти комплаенс вазифадор аст ба кормандон оиди масъалаҳои ба комплаенс вобаста аз қабili иҷрои тарзи дурусти бархурд бо низоми комплаенс дар Бонк, омузиш гузаронад.

Ҷиҳати самаранок будан, Хадамоти комплаенс бояд дорои салоҳиятҳои кофӣ ба монанди дастрасии доими ба Рохбарият ва Шурои нозирони Бонк, мустақилият ва мақом, бошад. Рохбарияти Бонк набояд мустақилияти Хадамоти комплаенсро халалдор намояд.

## **7. Масъулият ва уҳдадориҳои сардори Хадамоти комплаенс**

Сардори Хадамоти комплаенс аз тарафи Шурои нозирон таин карда мешавад.

Сардори Хадамоти комплаенс дар назди Шурои нозирон ҳисоботдиҳанда буда, барои таъмини самаранокӣ низоми МКД/МТ, Сиёсати комплаенс, ва дигар тартиботи ба

комплаенс вобаста буда масъул мебошад. Инчунин сардори Хадамоти комплаенс тарзи бархурди кормандони Хадамотро бо муайяннамои ва назорати хавфҳои ба МҚД/МТ вобаста буда назорат намуда, ҷиҳати самаранокии онҳо чораандеши менамояд.

Сардори Хадамоти комплаенс оиди риояи низоми комплаенс, МҚД/МТ, инчунин хатарҳои ба МҚД/МТ вобаста буда, ки Бонкро таҳдид мекунад ва натиҷаи чораҳои андешида шуда дар ин самт, ба Шурои нозирон маълумот ва маслиҳат медиҳад.

Сардори Хадамоти комплаенс барои тартиб ва таҳияи сиёсат ва тартиботи МҚД/МТ/МПСҚО, таҳияи тартиби назорат аз болои онҳо ва назорати иҷроиши онҳо дар Бонк масъул мебошад.

Сардори Хадамоти комплаенс барои таъмини муносибатҳои кори бо мақоми ваколатдор дар Ҷумҳурии ва изҳори маслиҳат ба Бонк оиди муносибатҳо бо мақоми ваколатдор дар самти МҚД/МТ/МПСҚО масъул мебошад.

Сардори Хадамоти комплаенс дар маҷлисҳо байни мақоми ваколатдор ва Бонк иштирок менамояд.

## **8. Уҳдадориҳои Хадамоти комплаенс**

Хадамоти комплаенс дар якҷоягӣ бо дигар зерсохторҳои Бонк аз қабili аудити дохилӣ ва шӯъбаи ҳуқуқ ҷиҳати бароҳ мондани низоми комплаенс бо ҳадафҳои тижоратии Бонк кушиш менамояд. Ин тарзи бархурд барои таъмини мустақилият ва баҳодихии обективии масъалаҳои ба комплаенс вобаста буда кумак мекунад. Кормандони Хадамоти комплаенс бо сардори Хадамоти комплаенс робитаи ҳисоботдиҳӣ дошта барои татбиқи талаботҳои комплаенс дар Бонк масъул мебошанд.

Уҳдадориҳои Хадамоти комплаенс тариқи низомнома ва талаботҳои танзимкунанда ба зерсохторҳои Бонк шиносонида мешавад. Хадамоти комплаенс тартиб

оиди назорати МКД/МТ ва иҷроиши онҳоро таҳия намуда ба кормандон оиди бозёфтҳо дар ин самт маслиҳат ва дастур медиҳад.

Хадамоти комплаенс инчунин барои таҳия ва нигоҳдории низоми комплаенс, пешниҳоди ҳисоботҳо, шиносонидани комплаенс ба дигар зеосохторҳои Бонк, назорат ва иҷрои низоми МКД/МТ/МПСКО, дастур ва маслиҳатҳо оиди бозёфтҳои ба МКД/МТ/МПСКО вобаста буда масъул мебошад.

Хадамоти комплаенс кабудихои низоми комплаенсро бо кумаки Хадамоти аудити дохилӣ ва аудити беруда ҳамчун механизмҳои маслиҳати муайян менамояд. Натиҷаи бозёфтҳои аудиторон ба сардори Хадамоти комплаенс ирсол мегардад. Ин натиҷа ҳаммаи бозёфтҳои аудиторонро дарбар гирифта ба пешгирии сабабҳои пайдоиши камбудихо дар Бонк кумак мерасонад. Хадамоти комплаенс натиҷаи бозёф்தоро санҷиш намуда оиди онҳо ба Шурои нозирон иттилоот медиҳад.

Дар рафти иҷрои вазифаҳои худ, Хадамоти комплаенс ҳаққи дастраси ба ҳама намуди маълумотҳои дастрасшуда оиди мизоҷ ва бенефитсиарро дорад.

## **9. Сиёсат ва тартибот**

Дар Бонк сиёсат, расмиёт ва система назоратии қабули мизоҷон бояд мавҷуд бошад ва он тартиби рад шудани муштариро возеҳ шарҳ диҳад.

Сиёсати мазкур мақсади баррасии масъалаҳои зеринро дорост:

1. Баррасии ҳафвҳои муштарӣ, ҳафви маҳсулот, ҳафви амалиёт, ҳафви ҷуғрофӣ ва ҳафвҳои ба хати интиқол вобаста буда;
2. Муайяннамои ва тасдиқи шахсияти муштарӣ, инчунин муайяннамоии молик/бенефитсиар ва шахсони мансабдори оммавӣ;
3. Чораҳои татбиқи санҷиши муштарӣ;

4. Нигаҳдошти маълумотҳои дар рафти анҷоми муайяннамоии муштарӣ ва анҷоми амалиётҳо бадаст оварда шуда;
5. Ирсоли маълумот ба мақоми ваколатдор оиди амалиётҳои ҳатман назоратшаванда;
6. Ирсоли маълумот ба мақоми ваколатдор оиди амалиётҳои шубҳанок;
7. Гузаронидани санҷишҳо оиди мукаммалии сиёсати дохилӣ, тартибот, ва системаҳои назоратӣ;
8. Таини шахси масъул вобаста ба МКД/МТ/МПСҚО аз ҷониби Шурои нозирон ҷиҳати таъмини низоми мувофиқа дар Бонк;
9. Таъмини стандартҳои баланд ҳангоми қабули кормандон аз ҷумла талаботҳои гуногун ба кормандони сатҳи роҳбарикунанда ва кормандоне, ки дар сатҳи ҚД/МТ фаъолият менамоянд;
10. Таъсиси барномаҳои омузишӣ ба кормандон, инчунин ташкили тренингҳои доими ба кормандони нав ва мавҷуда;
11. Дигар тартиботи аз ҷониби БМТ муқаррар гардида.

Бонк ягонагии тамоми сиёсатҳои дохилӣ, талабот ва системаҳои назорати дохилро бо бархурд бо ҳафҳои ҷойдошта мувофиқ намуда, тасдиқи онҳоро аз ҷониби Шурои нозирон таъмин менамояд. Риояи талаботҳои сиёсат ва тартибот аз ҷониби ҳамаи зерсохторҳои Бонк ва филиалҳои он ҳатми мебошад.

## **10. Тартиби қабул/радди муштарӣ**

### **10.1. Қабулнамои**

Бонк танҳо муштарӣенеро қабул менамояд, ки шахсияти онҳо муайян карда шуда (тариқи тартиби муайяннамоии муштарӣ) дурустии онҳо тасдиқ шудааст.

Бонк муштарӣенеро, ки дар қисми “Раднамои” дохил мешаванд ва ё ба он тааллуқ доранд, рад менамояд.

### **10.2. Раднамои**

Бонк намуди муштариёро вобаста ба хусусияташон, ки хавфи зиёд доранд аз барқарор намудани муносибатҳои корӣ манъ менамояд

10.2. 1. Рӯйхати муштариёне, ки (шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ) аз ҷониби Бонк рад карда мешаванд.

1. Муштариёне, ки аз пешниҳоди маълумоти шахси, манбаи пайдоиши маблағ, мақсади амалиёт ва дигар маълумотҳои дархостшуда ҳуддори менамоянд;
2. Муштариёне, ки дар вақти кушодани суратҳисоб маълумотҳои ҳатмии (дар пурсишномаи мизоҷ) дархостшударо пешниҳод карда наметавонад;
3. Муштариёне, ки мувофиқи маълумотҳои бадаст омада, амалиётҳои қаллоби ва дигар фаъолиятҳои ҳилофи қонун анҷом додаанд;
4. Муштари дорои маълумоти манфи аз тарафи манбаҳои боэътимод дошта бошад;
5. Муштари ба амалҳои ғайриқонуни машғул бошад (аз қабيلي хариду фуруши одам, гардиши маводи мухаддир, қаллобӣ, ришвадихӣ ва ғ.);
6. Муштари барои ҷиноят ва ё ҷинояти пешакӣ гунаҳгор доништа шуда бошад;
7. Муштари супоришҳои ҳарбии зархариди иҷро намояд;
8. Муштари казино ва ё дорухонаи онлайн бошад;
9. Муштари ба фаъолияти сархушии шахвони машғул бошад;
10. Муштари бароваранда ва ё дилери асъори виртуали ва ё ба табдили асъори маъмули ба асъори виртуали бошад;
11. Муштари маълумоти дақиқ оиди амалиётҳои иқтисодии худ пешниҳод карда натавонад;
12. Муштари бо бонкҳои ниҳони кор кунад ва ё ҳудаш бонки ниҳони бошад ва ё бо ширкатҳои ниҳони ҳамкори дошта бошад;
13. Муштари кушиш намояд, ки бо номи шахсони номаълум суратҳисоб кушояд (ба монанди суратҳисоби рақамӣ) ва ё суратҳисобе, ки номи пурраи бенефитсиарро надорад;

14. Муштари созмони сиёсии ба расмӣ шинохта нашуда бошад;
15. Муштари зери таҳримҳо (аз ҷумла, Созмони Миллал, Ҳазинаи Инглис, Идораи назорати дороиҳои хориҷии ИМА, Идораи татбиқи таҳримҳои молиявии Инглис, Рӯйхатҳои дохилӣ) қарор доранд ва ҳешовандони наздики онҳо;
16. Ширкатҳои бозиҳои онлайн;
17. Ширкатҳои истеҳсолкунандаи маҳсулотҳои ба истеҳсоли маводҳои ҳастаи вобаста буда;
18. Ширкатҳои ғайри тижоратӣ, ки иҷозатномаи фаъолиятро надоранд;
19. Ширкатҳое, ки хизматрасонии амниятии мусаллаҳ пешниҳод менамоянд ва иҷозатномаи фаъолият надоранд;
20. Ширкатҳое, ки дар соҳаи мудофия/саноати ҳарбӣ фаъолият менамоянд аммо иҷозатномаи фаъолият надоранд;
21. Ширкатҳои дорои сохтори мурраккаби фаъолият бо амалиётҳои ғайри иқтисодӣ ва ношаффоф;
22. Ширкатҳои офшорӣ;
23. Муштари ҳешовандони наздик ва шахси ба шахсони дар рӯйхати шахсони ба терроризм ва экстремизм алоқаманд ва шахсони таҳримшуда вобастаги дошта бошад.

## 11. Муайяннамоии хавф

Банк хавфҳои низомии ҚД/МТ-ро бо дарназардошти маҳсулотҳо ва технологияҳои нав таҳлил ва баррасӣ менамояд. Баррасии ва таҳлили хавфҳо инчунин ҳама маълумотҳои дар ин раванд бадаст омада дар шакли хатти сабт шуда барои санҷиш аз ҷониби БМТ ва аудиторон нигоҳ дошта мешавад.

Банк баррасии хавфҳоро бо мақсади намоиши тарзи санҷиши хавфҳо ва мақсадҳои он нигоҳ дошта, барои санҷиш аз ҷониби БМТ омода менамояд.

### 11.1. Баррасии хавфҳои ба ҚД/МТ вобаста буда

Хавф ҳамчун маҷмуи осебпазирӣ, ки ҳангоми рух додани ҳодисаҳои ғайриҷашмдошт ба амал меоянд ва бо худ таъсири манфӣ бабор меоранд, маънидод мегардад. Эҳтимолияти хавфҳо ва осебпазирӣ дар натиҷаи беназорати ва ё назорати сусти нуқтаҳои осебпазир ба вуқӯъ меояд. Дар ин замина, нуқтаҳои осебпазир назорат ва бархурд нисбати онҳо, (вобаста ба маъёри хавф) таҷдид карда мешавад.

Ҷиҳати муайян намудани гирифтории Бонк ба хавфҳои ҚД/МТ ва назорати мукаммали хавфҳо, Бонкро зарур аст, ки хавфҳои ҳамаи самтҳои фаъолиятро, ки ба ҚД/МТ вобастаги дорад, муайян намуда оиди онҳо чораҳои пешгирикунанда андешад. Зарур аст, ки хавфҳои ба ҚД/МТ вобаста буда дар ҳамаи сатҳҳои идоракуни аз Шурои нозирон то роҳбарони шӯъбаҳо муайян карда шуда оиди онҳо натиҷагирӣ карда шавад.

Арзёбии хавфҳои ба ҚД/МТ вобаста буда бо дарки он ки на ҳамаи маҳсулотҳо, хизматрасониҳо ва ё амалиётҳои иҷронамудаи Бонк хавфҳои баробар доранд, барраси карда мешавад. Мақсади баррасии хавфҳо ин татбиқи чораҳои назоратии баробар ба хавфҳои ҷойдошта мебошад. Чунин тарзи бархурд бо хавф имконият медиҳад, ки Бонк ба мизочон, минтақаҳо, маҳсулотҳо, хизматрасониҳо ва амалиётҳо, ки дорои хавфи бештар мебошанд назорати бештар амали намояд.

Раванди баҳодихии хавфҳо аз 4 марҳала иборат аст.

1. Муайян намудани самти фаъолият, ки ба ҚД/МТ осебпазир мебошад;
2. Гузаронидани таҳлил бо мақсади арзёбии эҳтимолият ва таъсири хавфи ҚД/МТ;
3. Идоракунии хавфҳо;
4. Мониторинги мунтазам ва баррасии хавфҳо.

## 11.2. Муайяннамои ва таҳлили хавфҳои ҚД/МТ

Қадамҳои аввалин ҷиҳати баррасии хавфҳои ҚД/МТ ин аз муайяннамоии категорияҳои хавфо ба монанди хавфи давлат ва ё минтақа, мизоч, маҳсулот, хизматрасонӣ, амалиёт ва хатти интиқол, ва дигар самтҳои, ки хавфҳои ҚД/МТ-ро дорост, иборат мебошад. Аҳамияти дараҷаи хавфҳои гуногун вобаста ба Бонкҳо фарқкунанда мебошад, масалан Бонк қарор мекунад, ки баъзан хавфҳо нисбат ба дигар хавфҳо аҳамияти бештар доранд ва дар ин замина иштиҳои хавф нисба ба таҳдидҳои ҷойдошта иваз карда мешавад.

Ҷиҳати таҳлили хавфҳо, Бонк бояд эҳтимолияти хавфҳои бавҷуд маомадаро нисбат ба ҚД/МТ баҳогузори намояд. Дар сурати ба вуқӯъ омадани хавф дар як сол якчанд маротиба, ҳамчун хавфи баланд дар сурати ба вуқӯъ омадани хавф

дар як сол як маротиба ҳамчун хавфи миёна ва дар сурати ба вукуъ наомадан ҳамчун хавфи паст баҳогузори карда мешавад. Барои баҳогузори зарари хавф, Бонк ба зарари молиявии хавф, зарари қонуни аз ҷониби мақоми ваколатдор (регулятор), таҳдиди таҳрим ва зарари нуфузии он диққати махсус дода оиди дарозмуддат ва ё кутоҳмуддат будани зарарҳои ҷойдошта нисбат ба фаъолияти Бонк натиҷариги менамояд.

### 11.3. Идоракунии Хавф

Хавфи ҚД/МТ вобаста ба Бонкҳо фарқкунанда буда тарзи махсуси бархурд бо хавфҳоро мутобиқ бо ҳаҷм ва сохтори он ҳуди Бонк бояд таҳия намояд. Мақсадҳои ва принципҳои БМТ вобаста ба хавфҳо ташкилотҳои молиявиро бояд водор намояд, ки тарзи мукаммали стратегияи тичоратӣ, иштиҳои хавф, сиёсат ва тартиботи зарурӣ, ташвиқи стандартҳои этики бароҳ монда шуда истифодаи ташкилотҳои молиявӣ бо мақсадҳои ғайриқонуни ва аз ҷониби ҷинояткорон пешгири карда шавад.

Идоракунии хавфҳои ҚД/МТ таваҷҷуҳ ва иштироки якҷанд воҳидҳои сохториро бо салоҳият ва масъулиятҳои гуногун талаб менамояд. Ҳар як воҳидҳои сохториро зарур аст, ки мақсад ва вазифаҳои худро вобаста ба фаъолият ва вобаста ба хавфҳои ҚД/МТ дақиқ донанд.

#### 11.3.1. Нақши Роҳбарият

Роҳбарияти Бонк ба фаъолияти тичоратии Бонк тавассути муқаррар намудани иштиҳои хавф бо дарназардошти ташаккули ҳадафҳо ва мақсадҳои стратегӣ, ки аз онҳо сиёсат ва тартибот ташаккул меёбанд, роҳнамои мекунад. Роҳбарияти Бонк бояд хавфҳои ҚД/МТ-ро муайян карда тавониста дар нақшаҳои стратегияи Бонк онҳоро ба назар гирад. Таҳия ва паҳни стратегия, сиёсат ва тартибот тариқи таҳияи принципҳои тичоратӣ, нигоҳи стратегӣ, тартиби иҷрои ҳадафҳо ва ғ. барои иҷро муҳим мебошад. Роҳбарияти Бонк инчунин ҷиҳати талаботҳои БМТ ва назорат аз руи онҳо чораҳои зарури андешида нақшаҳои стратегияи Бонкро дар ин замина рушан менамояд.

Қобилияти роҳбарӣ ва уҳдадориҳои роҳбарияти Бонк оид ба пешгирии қонунгардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағгузориҳои терроризм, барои мӯйян намудани иштиҳои хавф дар ин самт муҳим мебошад. Роҳбарияти Бонкро зарур аст, ки назорати мувофиқаро ташвиқ намуда иҷрои сиёсат, талабот, тартибот, этика ва равандҳои муҳими тичоратиро татбиқ намояд.

#### 11.4. Мониторинг ва баррасии хавфҳои ҚД/МТ

Роҳбарияти Бонк бояд қобилияти идоракунии хавфҳои ҚД/МТ-ро доша бошад, санҷиши сатҳи назорати хавфҳои ҚД/МТ-ро муайян намояд ва бовари ҳосил намояд, ки тадбирҳои идоракунии хавфҳо бо мақсадҳои назорати Бонк мувофиқ мебошад. Бинобар ин, Бонк бояд раванди мувофиқ ва давомдорро ҷиҳати мониторинг ва баррасии хавфҳои таъсис намояд. Ин раванд аз ҷониби функсияҳои назорати тичорат ба монанди Хадамоти комплаенс ҷиҳати таъмини талаботҳои МКД/МТ, Хадамоти аудити дохилӣ ҷиҳати тасдиқи дурустии чораҳои пешгирикунанда, барои ба таври мунтазам амали шудани тамоми равандҳои назорати амали мегардад.

Ҳисоботҳо ба роҳбарияти Бонк бояд натиҷаҳои раванди мониторинг, хулосаҳои назорати дохилӣ, ҳисоботҳои мутобиқат ва идоракунии хавфҳо, ҳисоботи Хадамоти аудити дохилӣ, ҳисобот оиди аҳд ва амалиётҳои шубҳанок ба мақоми ваколатдор, инчунин ҳисоботҳо оиди тафтиши маҳалли ҷойгиршавии муштариҳо дарбар гирад.

Роҳбарияти Бонк бояд бо тамоми иттилооти муҳим таъмин карда шавад то ин ки қарорҳои оиди назорати хавфҳои ҚД/МТ, инчунин оқибатҳои эътимодии ин хавфҳоро ба таври дуруст баҳогузори намояд.

Маълумот оиди хатарҳои ҷойдошта бояд нишон диҳад, ки чораҳои дахлдори назорати муқаррар шуда мувофиқ ва пурра мебошанд, то ин ки Бонк тавонад худро аз суистифода ҷиҳати ҚД/МТ пешгири намояд. Раванди мониторинг ва баррасии хавфҳо бояд хатарҳои ҚД/МТ вобаста ба ҳамаи муштариён, маҳсулотҳо ва амалиётҳоро дарбар гирифта, таъмини татбиқи дурусти чораҳои назоратиҳо бо мақсади пеш аз ба амал омадани оқибатҳои манфи амали намояд. Инчунин ин раванд метавонад Бонкро оиди ҳар гуна ноқомиҳои эътимодӣ огоҳ созад, масалан, ворин нақардани самтҳои қонунгузорӣ ба сиёсат ва расмиёти МКД/МТ, санҷиши нопурраи муштарӣ, ва дигар хавфҳо ки ба ҚД/МТ вобастаги доранд.

Бонкро зарур аст ки баҳодиҳии хавфи ҚД/МТ-ро тавассути таъсиси раванди давра ба давра азназаргузаронии баҳодиҳии хавфҳо навсози намояд. Инчунин, Бонкро зарур аст аз усулҳои нави назорати истифода намуда, нағзониҳои милли ва байналмилалиро дар самти ҚД/МТ ба кор гирад. Чунин баррасӣ метавонад арзёбии захираҳои идоракунии хавфҳоро дарбар гирад, аз ҷумла, маблағгузори ва тақсимои қормандон ва муайяннамоии самтҳои муракабӣ тичорат.

Бознигарии талаботҳои назорати ҳангоми тағири стратегияи тичорат ва ё иштиҳо ба хавф дар Бонк, инчунин ҳангоми ошқор шудани қамбудиҳо оиди самаранокии чораҳои андешида шуда, амали мегардад. Ҳангоми ташкили

маҳсулотҳои нав ва ё фаъолияти нав хавфҳои ба ҚД/МТ вобаста будаи он бояд пеш аз пешниҳод мавриди таҳлил қарор гирад ва баъд аз ҳулосаи зерсохтори дахлдор мавриди истифода қарор гирад.

## 12. Ҳолатҳои хавфи баланд ва муайяннамоии пурзуркарда шуда

Бонк омилҳои зерини эътимоли хавф ва ҳолатҳои хавфи баландро муайян намуда оиди онҳо татбиқи чораҳои пурзурнамудаи муайяннамои амали мегардад:

12.1. Ҳолатҳои хавфи баланд вобаста ба хавфи муштари омилҳои зеринро дарбар мегирад:

1. Муносибатҳои ғайриоддии корӣ сураат мегиранд, масалан масофаи ниҳоят зиёд байни мизоч ва Бонк дар ҳоле, ки интиҳоби дигар вучуд дорад;
2. Амалиёт бо мизочи ғайри резидент;
3. Шахсони ҳуқуқӣ ё воқеӣ, ки дороиҳои шахсони сеюмро идора менамоянд;
4. Ширкатҳое, ки саҳмдорони номинали (саҳмдор ва ғоидагирандаи асоси фарқ мекунанд) ва саҳмияҳои беном доранд;
5. Фаъолиятҳое, ки асосан бо маблағи нақд амалиёт мегузаронанд ва ба ҚД/МТ осебпазир мебошанд;
6. Сохтори моликияти ширкат ғайриодди ва ё аз ҳад зиёд мураккаб ба назар мерасад, ки бо назардошти хусусияти тижорати ширкат ҳадафи намоёни иқтисоди ё қонуни надорад;
7. Муносибатҳо ва муомилоти тижорати ки тариқи фосилавӣ анҷом дода мешаванд;
8. Муносибатҳои тижорати дар минтақаҳои хавфи баланд ва ё бо минтақаҳои хавфи баланд анҷом додашаванда;
9. Амалиётҳои шахсони мансбдори оммавӣ ва шахсони ба онҳо вобаста;
10. Мизочоне, ки манбаи пайдоиши дороиҳояшон нурушан аст (ҳангоми талаби маълумотҳои иловагӣ, ва ё вобаста ба нишондиҳандаҳо аз пешниҳоди маълумот худдори менамояд);

11. Амалиётҳои тижоратӣ, ки мувофиқи талаботҳои мақоми ваколатдор ва ташкилоти ФАТФ ҳамчун амалиётҳои хавфи баланди ҚД/МТ эътироф шудаанд.

#### 12.2. Ҳолатҳои хавфи баланд вобаста ба хавфҳои чуғрофӣ ва минтақавӣ:

1. Давлатҳое, ки аз руи сарчашмаҳои муътамад ҳамчун давлатҳои дорои низоми сусти МҚД/МТ/МПСҚО мебошанд;
2. Давлатҳое, ки аз ҷониби Бонки Миллӣ ҳамчун давлатҳои хавфи баланд эътироф шудаанд;
3. Давлатҳое, ки зери таҳримҳои алоҳида, имбарго ва дигар чораҳои монанд аз ҷониби Созмони Миллал, Идораи назорати дороиҳои хориҷӣ, Хазинадорӣ Англия, Идораи татбиқи таҳримҳои молиявӣ ва Иттиҳоди аврупо қарор доранд;
4. Давлатҳое, ки аз руи сарчашмаҳои муътамад ҳамчун давлатҳои дорои сатҳи баланди корупсия ва дигар фаъолиятҳои ҷиноӣ мебошанд;
5. Давлатҳо ва ҳудудҳое, ки аз руи сарчашмаҳои муътамад ҳамчун давлатҳо ва ҳудудҳои дорои хавфи баланди маблағгузории терроризм буда фаъолиятҳои террористиро дар худ ҷой доданд.

#### 12.3. Ҳолатҳои хавфи баланд вобаста ба маҳсулот, амалиёт, хати таҳвил ва дигар хавфҳои инҳоро дарбар мегиранд:

1. Бонқдорӣ хусусӣ;
2. Амалиётҳои беном;
3. Амалиётҳои кушодани суратҳисоб, амалиётҳои тижоратӣ ва дигар амалиётҳое, ки дар вақти анҷоми онҳо муштари мавҷуд нест ва муайяннамоии шахияти изоҷ мушкил аст;
4. Амалиётҳои аз ҷониби шахсони номаълум ва ё шахсони ба ҳам алоқаман набуда амали шаванда;

5. Шаклҳои мураккаби маҳсулотҳо ва тарзи тиҷорат.

### 13. Ҳолатҳои хавфи паст ва муайяннамоии соддакардашуда

Бонк ҳолатҳои хавфи паст, ки муайяннамоии соддакардашударо талаб менамояд ба таври зайл пешбини намудааст.

13.1. Ҳолатҳои хавфи паст вобаста ба бархурд бо мизочон омилҳои зеринро дарбар мегирад:

1. Ширкатҳое, ки саҳмияҳояшон дар биржаҳо харидуфуруш шуда қоидаҳои аз ҷониби мақоми ваколатдор оиди ифшои маълумотҳоро риоя менамоянд;
2. Корхонаҳои давлатӣ.

13.2. Ҳолатҳои хавфи паст вобаста ба хавфи минтақа ва хавфҳои ҷуғрофӣ омилҳои зеринро дарбар мегирад:

1. Давлатҳое, ки аз руи сарчашмаҳои муътамад ҳамчун давлатҳои дорои низоми самараноки МКД/МТ/МПСҚО мебошанд;
2. Давлатҳое, ки аз руи сарчашмаҳои муътамад ҳамчун давлатҳои дорои хавфи пасти коррупсия ва амалиётҳои ҷиноӣ мебошанд.

13.3. Ҳолатҳои хавфи паст вобаста ба маҳсулот, амалиёт ва хатҳои интиқол омилҳои зеринро дарбар мегирад:

1. Амалиётҳои молиявӣ аз ҷониби шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба таври маъмулӣ ва хавфи пасти шустушуи маблағ ва маблағгузориҳои терроризм анҷом дода мешаванд;

2. Маҳсулотҳо ва амалиётҳои молиявӣ, ки дорои хавфи пасти шустушуи маблағ ва маблағгузори терроризм буда ба таври табиӣ дар муддатҳои муайян бе нишондиҳандаҳои хавфҳои изофа амали мегарданд.

## 14. Тартиби кушодани суратҳисобҳо

Бонк пеш аз барқарор намудани муносибат бо муштарӣ, шахсияти онҳоро муайян менамояд. Бонк муайяннамоии соддакардашуда, муайяннамоии пурзуркардашуда ва дигар тартибҳои муайяннамоиро ҷиҳати муайяннамоӣ ва тафтиши муштарӣ ба кор мебарад.

Зерсохтори дахлдор дар Бонк талаботҳои заруриро ҷиҳати кушодани суратҳисобҳо ба кор мебарад. Бонк бояд маълумотҳои дар рафти муайяннамоии муштарӣ бадаст омадaro пеш аз кушодани суратҳисоб ва дигар амалиётҳо, мувофиқи талаботҳои сиёсати мазкур ва дигар талаботҳои аз ҷониби Хадамоти комплаенс таҳия шуда, ҳифз намояд.

### 14.1. Барномаи муайяннамоии муштарӣ

Бонк барномаи мушаххаси муайяннамоии муштариро бо дарназардошти назорати хавфҳои дар боло оварда шуда, таҳия ва амали намудааст. Бонк ҳамаи маълумотҳои заруриро вобаста ба муайяннамоии муштарӣ ҷамовари менамояд. Бонк метавонад маълумотҳои иловагиро ба ғайр аз талаботҳои муайяннамоии муштарӣ (мизочи ҳудро шинос) ки дар зер оварда шудааст, ҷиҳати қонеъ намудани шиносоии муштарӣ, талаб намояд. Таламотҳои мазкур барои ҳамаи зерсохторҳои Бонк ва филиалҳо ҳатми мебошад.:

- а. Маълумот оиди муштарӣ, бенефитсиар ва мақсади амалиёт;
- б. Муайян намудани дараҷаи хавфи муштарӣ ва амалиёт. Дараҷаи хавфи муштарӣ дар асоси маълумоти муфассал оиди намуди амалиёт, ғоидагирандагон, манбаи пайдоиши маблағ, мақсадҳои амалиёт бо Бонк ва ҳангоми зарурати манбаи пайдоиши бойгарӣ (натанҳо пайдоиши маблағ балки ҳамаи бойгарӣ) таҳия карда мешавад;
- в. Татбиқи низоми пурзуркардашудаи муайяннамоии муштарӣ;
- г. Нав намудани маълумотҳои мизочони хавфи баланд дар як сол як маротиба;

д. Татбиқи чораҳои дигар, ки аз ҷониби БМТ пешбини шудаанд.

#### 14.2. Барномаи мушаххаснамоии муштари

Мувофиқи сиёсати мазкур, мушаххаснамоии шахсияти муштари чораҳои зеринро дарбар мегирад:

1. Бонк низоми муайяннамоии муштариро бароҳ монда пеш аз иҷроӣ ҳама намуди амалиётҳои бонкӣ, шахсияти муштариро месанҷад;
2. Дар Бонк кушодани суратҳисобҳои беном ва ё бо номҳои сохта манъ аст;
3. Бонк бояд шахсияти дурусти мизочро муайян намуда, инчунин шахсияти молик (бенефитсиарро) мушаххас намояд;
4. Муайяннамоии шахсияти муштари дар ҳолатҳои зерин анҷом дода мешавад:
  - а. Пеш аз барқарор намудани муносибатҳои кори ва кушодани суратҳисоб.
  - б. Пеш аз иҷроӣ амалиётҳои дохили ва байналмилалӣ.
  - в. Дар ҳолати пайдоиши шубҳа оиди дурустии шахсияти мизоч, ки қаблан бадаст оварда шуда буд.
  - г. Дар сурати пайдоиши шубҳа вобаста ба ҚД/МТ.

#### 14.3. Муайяннамоии шахсияти шахсони воқеӣ дар вақти кушодани суратҳисоб.

Дар вақти муайян намудани шахсияти шахсони воқеӣ, Бонк аз манбаҳои маълумоти боваринок истифода менамояд. Маълумотҳои лозимии мушаххаснамоии шахсияти муштари инҳоро дарбар мегирад:

- а. Номи пурраи муштари (тахаллус агар бошад);
- б. Номи ширкат (агар соҳибкори инфироди бошад);
- в. Ҷинс;
- г. Нусхаи шиноснома ва дигар ҳуҷҷатҳои шахсиятро муайянкунанда;
- д. Нусхаи шиноснома ва иҷозаи кор (будубош) барои ғайри резидентҳо;
- е. Ҷои истиқомати доимӣ;
- ж. Санаи таваллуд;
- з. Миллат;

- и. Машгулият;
- к. Манбаи пайдоиши маблағ (дар сурати даромад аз тиҷорат будан иҷозатномаи ширкат, дар сурати даромад аз иҷора будан шартномаи иҷора, манбаҳои дигари даромад аз қабili музди маош, ҳуҷҷати музди маош ва ғ.);
- л. Шумораи телефон;
- м. Почтаи электрои (агар бошад);
- н. Расми мизоҷ.

#### 14.4. Муайяннамоии шахсони ҳуқуқи дар вақти кушодани суратҳисоб.

Муштариёне, ки шахсони ҳуқуқи аз қабili ҶДММ, ҶСП ва ғ. мебошанд ҳуди муштари, моликон, хусусияти тиҷорат, роҳбарон ва шахсони вобастаи муштари муайян карда мешавад.

Дар вақти муайян намудани муштариёни ҳуқуқи, Бонк аз манбаҳои маълумоти боваринок истифода менамояд. Маълумотҳои лозимии мушаххаснамоии муштариёни ҳуқуқи инҳоро дарбар мегирад:

- а. Номи пурра, шакли ҳуқуқи ва далели мавҷудияти шахси ҳуқуқи;
- б. Иҷозатномаи фаъолият;
- в. Суроғаи ҷойгиршавӣ;
- г. Ҳуҷҷатҳои муайянкунандаи шахсияти саҳмдорон, роҳбарон, имзокунандагони ваколатдор ва шахсони роҳбарикунандаи ҳуқуқи пешбурди суратҳисобҳои бонки дошта;
- д. Почтаи электрои, рақамҳои телефон, факс ва дигар тарзи хати муошират агар бошад;
- е. Намуди фаъолият ва мақсадҳои тиҷорат;
- ж. Фоидагирандаи ниҳой;
- з. Суроғаи идораи марказӣ (агар бошад);
- и. Маълумотҳои дигар (агар лозим шавад).

Муайяннамоии шахси ҳуқуқи ва дигар иштирокчиёти шахси ҳуқуқи, ҳамаи талаботҳои дар боло оварда шударо дарбар мегирад, аммо метавонад маълумотҳои дархостшаванда аз маълумотҳои дар боло оварда шуда зиёд бошад.

## 15. Низоми назорати мизочон

Бонк ҷиҳати санҷиши мизочон аз руйхатҳои таҳримии зерин истифода менамояд:

- а. Шурои Амнияти Созмони Милали Муттаҳид
- б. Идораи назорати дороиҳои хориҷӣ
- в. Иттиҳоди аврупо
- г. Идораи татбиқи таҳримҳои молиявӣ
- д. Руйхатҳои дохилӣ

Руйхатҳо дар барномаи дохилии Бонк бо мақсади назорат бурдан дар давоми 24 соат (баъд аз иттилоъ оиди нав шудан) нав карда мешаванд.

Амалиётҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки дар руйхатҳо қарор доранд ва ё ба шахсони дар руйхатҳо буда вобастаги доранд дарҳол боздошт гардида оиди ин намуди амлиётҳо фавран ба мақоми ваколатдор хабар дода мешавад.

Бонк бе таъхир ва огоҳии пешаки амалиёт ва молу мулки шахсон ва ташкилотҳои дар руйхат бударо ғайрифаъол менамояд.

## 16. Шахсони мансабдори оммавӣ ва андозагирии хавф

Бонк ҷиҳати муайян намудани шахсони мансабдори оммавӣ аз байни мизочон барои пурзур намудани назорати хавфҳо чораҳои зарури меандешад. Агар муайян карда шавад, ки мизоч ва ё бенефитсиар шахси мансабдори оммавӣ ва ё шахси ба он вобаста мебоша, чораҳои зерин татбиқ мегарданд:

- а. Иҷозати хаттии Раиси Бонк ва ё шахси уро ивазкунанда пеш аз барқарор намудани муносибатҳои кори бо шахси мансабдори оммавӣ, бадаст оварда мешавад;
- б. Манбаи пайдоиши маблағ ва манбаи пайдоиши бойгариҳои онҳо муайян карда мешавад;
- в. Назорати пурзур карда шуда нисбати онҳо татбиқ мегардад.

16.1. Чораҳои муайяннамоии шахсияти мизоч ва бенефитсиар вобаста ба шахси мансабдори оммавӣ будан, инҳоро дарбар мегирад:

1. Пурсиши маълумотҳои дахлдор аз муштарӣ ва ё бенефитсиар;
2. Дастрасии маълумотҳо аз манбаҳои боэътимод;
3. Истифода аз манбаҳои пулакии мавҷуд буда.

16.2. Бонк бояд мониторинги мунтаззамро, а руи шахси мансабдори оммавӣ таъмин намояд.

## **17. Тартиби муайяннамоии пурзуркарда шуда нисбати муштарӣ**

Бонк ҷамоварии маълумотро бо роҳҳои гуногун, аз ҷумла тариқи гирифтани маълумоти иловагӣ аз муштарӣ оиди заминаи амалиёт ва мақсадҳои он, сабабҳои мураккаби ва ғайри маъмулии амалиёт, хатҳои интиқол ва мақсадҳои иқтисодии амалиёт ва дигар маълумотҳое, ки барои муайян намудани хавфи амалиёт лозим аст, анҷом медиҳад.

Дар самтҳое, ки хавфи ҚД/МТ зиёд мебошад, низоми пурзурнамудаи муайяннамои амали мегардад. Вобаста ба амалётҳои таҳти муайяннамоии пурзуркарда шуда, Бонк мониторинги иловагӣ ҷиҳати назорати доимии онҳо амали менамояд.

Тартиби муайяннамоии пурзуркарда шуда, ки вобаста ба хавфи амалиёт татбиқ мегардад, бадаст овардани маълумотҳои зеринро дарбар мегирад, вале маълумотҳои дархостшаванда метавонанд аз маълумотҳои дар поён оварда шуда зиёд бошанд:

1. Дастрас намудани маълумотҳои иловагӣ оиди мизоч, аз ҷумла намуди фаъолиятҳо, андозаи дороиҳо ва ғ. Инчунин нав намудани маълумотҳои бадаст овардаи мизоч ва шахсони вобастаи он дар як сол як маротиба;
2. Маълумотҳои иловагӣ оиди мақсади амалиёт ва муносибатҳои тижоратӣ;
3. Маълумот оиди манбаи пайдоиши маблағ ва манбаи пайдоиши бойгарӣ (дороиҳо);
4. Мақсади аслии иҷрои амалиёт;

5. Иҷозаи хаттии роҳбарияти Бонк оиди анҷоми амалиётҳои мизоч ва давом додани муносибатҳои корӣ (дар ҳолати хавфи баланд доштан).

## 18. Мониторинги доимии амалиётҳои мизочон

Бонк низоми мониторинги доимии амалиётҳои мизочон ва муносибат бо онҳоро бароҳ мемонад. Мониторинги мизочон тафтиши амалиётҳои онҳоро ҷиҳати мутобиқат бо мақсадҳои нишондодашудаи амалиётҳо, инчунин муайяннамоии дараҷаи хавф бо дарназардошти маҳдудиятҳои пешаки (агар бошад), ҳаҷми муомилот, навъи амалиёт ва ғ. дарбар мегирад. Бонк мониторинги суратҳисобҳои мизочонро ба таври доимии амали намуда дар сурати ғайри мақсаднок истифода намудани суратҳисобҳо, бо онҳо ҳамчун амалиётҳои шубҳанок бархурд менамояд.

Ҳангоми ифшои амалиётҳои шубҳанок дар рафти мониторинги амалиётҳои мизочон, Бонк оиди гузаронидани мониторинги молияви ва хабар додан ба мақоми ваколатдор, ба мизочон ва ё шахсони дигар маълумот намедихад.

## 19. Қатъи муносибат бо мизоч

Агар Бонк натавонад, ки муайяннамоиии шахсияти мизочро аз сабаби дастрас нанамудани маълумот амали намояд ва ё дараҷаи хавфи ҷойдошта ғайри қобили қабул шинохта шавад. Дар ҳолати зарури оиди ин намуди мизочон ба БМТ маълумот пешниҳод мегардад.

Суратҳисобҳои шахсони воқеъи новобаста аз огоҳии пешакӣ, агар бо мақсади амалиётҳои тиҷорати истифода шаванд. Бонк ба чунин мизочон баъд аз манъи амалиётҳои тиҷорати тариқи суратҳисобҳои ғайри тиҷорати маслиҳат медиҳад, ки суратҳисоби тиҷорати кушоянд.

Дар сурати пешниҳоди 3 амалиёти шубҳанок оиди мизоч ва бетағир мондани мақсадҳои амалиётҳои он, суратҳисоб баста мешавад.

Суратҳисобҳои хавфи баланд, ки дар давоми зиёда аз як сол ғайри фаъол мебошанд ҷиҳати бастан ва ё ғайри фаъол гардонидан, боздид карда мешаванд.

Дар ҳолати имкон надоштани муайяннамоии шахсияти мизоч ва бенефитсиар, Бонк имкони кушодани суратҳисоб ва давом додани муносибатҳо бо

мизочро манъ менамояд. Дар ҳолати зарури оиди ин намуди мизочон ба БМТ маълумот пешниҳод мегардад.

Дар ҳолати маълумот оиди муносибатҳои мизоч бо бонкҳо ва ё ширкатҳои ниҳонӣ.

Агар оиди даст доштани мизоч дар амалиётҳои ба ҚД/МТ/МПСҚО рабт дошта, маълумот пайдо гардад.

## 20. Муносибатҳои муросилотӣ

Пеш аз барқарор намудани муносибатҳои муросилоти ва ё муносибатҳои ба он монанд, ба изофа аз татбиқи муқаррариҳои муайяннамоии муштарӣ, Бонк тадбирҳои зеринро амали менамояд:

1. Оиди бонки муросилоти маълумотҳои кофи бадаст орад;
2. Моҳияти (мақсадҳои) тиҷоратии онро муайян намояд;
3. Нуфузи бонкро муайян намуда самтҳои назоратии онро баҳогузори намояд. Оиди ҷарима ва ё ҷораҳои дигар аз ҷониби мақоми ваколатдор ҷиҳати суғур будани низоми МҚД/МТ/МПСҚО зидди он андешида шуда бошад, маълумот дастрас намояд;
4. Муайяннамоии низоми назоратии бонки муросилоти нисбат ба МҚД/МТ/МПСҚО иҷро карда шавад;
5. Розигии роҳбарияти Бонкро ҷиҳати барқарор намудани муносибатҳо бо бонкҳои муросилотӣ, пеш аз барқарор намудани муносибатҳои корӣ бадаст орад. Ба таври возеҳ ва равшан масъулиятҳои тарафҳоро оиди МҚД/МТ/МПСҚО муайян ва ҳуҷҷатгузори намояд;
6. Нусхаи Сиёсат ва Тартиботи бонки корреспондент оид ба МҚД/МТ/МПСҚО дастрас карда шавад;
7. Ҷораҳои ҚД/МТ, қабули мизоч, назорати дохили ва ғ. муайян карда шавад;
8. Ҷораҳои дигари назорати (агар лозим доништа шавад).

## 21. Амалиётҳои байналмилалӣ

Ҳангоми иҷрои амалиётҳои байналмилалӣ Бонк бояд дурустии маълумотҳои интиқолдиҳанда ва бенефитсиарро таъмин намуда бовари ҳосил намояд, ки маълумотҳо дар рафти амалиёт тағир дода, кам ва ё зиёд карда намешаванд. Маълумотҳои дар рафти амалиёт ирсолшаванда инҳоро дарбар мегиранд:

- а. Номи пурраи интиқолдиҳанда;
- б. Суратҳисоби интиқолдиҳанда (суратҳисобе ки тариқи он амалиёт гузаронида шуда истодааст) ва ё рақами мушаххаси нишондиҳандаи пайгирии амалиёт;
- в. Суроғаи интиқолдиҳанда ва ё рақами мушаххаси муайянкунанда бо санаи таваллуд;
- г. Номи пурраи бенефитсиар, суроға, суратҳисоб, рақами мушахаскунанда аз ҷое, ки суратҳисоб ва рақами мушаххас ташкил шудааст;
- д. Бонк маълумотҳои аслиро, ки аз ҷониби мизоч пешниҳод мегардад, зиёд, кам ва ё тағир намедихад.

Агар Бонк имкони иҷрои талаботҳои дар боло оварда шударо надошта бошад, пас амалиётро намегузаронад ва (агар лозим шавад) ба мақоми ваколатдор оиди амалиёт маълумоти шубҳанок пешниҳод менамояд.

Бонк бо мақсади сарпечи намудан аз таҳримҳо маълумоти мизочонро иваз ва ё пинҳон наменаояд.

## 22. Нишондиҳандаҳои амалиётҳои шубҳанок

Намунаи амалиётҳои шубҳанок ва нишонаҳои чунин амалиётҳо дар зер оварда шуда, онҳо имконият медиҳанд, ки Хадамоти комплаенси Бонк оиди ингуна амалиётҳо чораҳои зарури андешад. Феҳристи амалиётҳои шубҳанок аз тарафи БМТ таҳия шудааст:

1. Мизоч рафторҳои ғайриодди ва асабони дорад.
2. Мизоч тартиби ниғаҳдории маълумотҳо дар Бонкро бо мақсади сарпечи аз пешниҳоди маълумотҳо пурсон мешавад.

3. Мизоҷ корманди бонкро бо мақсади пешниҳод нанамудани ҳуҷҷатҳои лозими таҳдид менамояд.
4. Мизоҷ пас аз дарки он ки маълумотҳояш дар Бонк ниғаҳдори карда мешаванд, кушиши манъи амалиётро менамояд.
5. Чунин менамояд, ки мизоҷ мақсади ниҳони дошта ғайри одди (бо мақсади дигар омада бошад) рафтор менамояд.
6. Мизоҷ шахси мансабдори давлати буда ба номи аъзоёни оилааш суратҳисоб кушода тариқи он амалиётҳо бо маблағҳои калон анҷом дода мешавад.
7. Мизоҷ донишҷу буда тариқи суратҳисобаш маблағҳои калони ғайриодди интиқол медиҳад.
8. Адвакат, мушовири молиявӣ ва ё шахси дигар аз номи мизоҷ ҳамчун намояндаи у бе пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда баромад менамояд.
9. Мизоҷи ҳуқуқи аз пешниҳоди маълумот оиди мақсадҳои тиҷоратӣ ва ҳисоботҳои молиявии худ сарпечи менамояд.
10. Мизоҷ намехоҳад, ки маълумот оиди шахсияти худ дар рафти кушодани суратҳисоб пешниҳод намояд.

Бонк ҳангоми муайян намудани амалиёти шубҳанок ва асоснок намудани он, ба мақоми ваколатдор хабар медиҳад.

## **23. Таъмини бехатарии кормандон**

Шахсияти кормандоне, ки ба тартиб додан, ҷамовари намудан ва пешниҳоди амалиётҳои шубҳанок вобаста ба ҚД/МТ вобастаги доранд, ба шахсони сеюм ифшо карда намешавад. Бонк вазифадор аст, ки бехатарии онҳоро таъмин намояд.

Огоҳи, ҷарима, ҷазо, танбеҳ ва дигар чораҳои интизоми нисбати кормандоне, ки оиди амалиётҳои шубҳанок ва амалиётҳои хавфи ҚД/МТ дошта

маълумот ба мақоми ваколатдор пешниҳод менамоянд, пешбини карда намешавад, новобаста аз он ки амалиёти ҷиноӣ амали шуда бошад.

## **24. Маҳсулотҳои нав ва таҷрибаи назоратӣ**

Пеш аз ташкили маҳсулотҳо, амалиётҳои тиҷорати ва технологияҳои нав, зерсохтори дахлдор бояд маълумотҳои заруриро оиди ин маҳсулотҳо ба Хадамоти комплаенс барои баррасӣ пешниҳод намояд. Хадамоти комплаенс оиди маҳсулотҳои нав чораҳои назоратии ба ҚД/МТ вобаста буда андешида хавфҳои ҷойдоштаро баҳогузори менамояд:

- а. Маҳсулотҳои нав, амалиётҳо ва таҷрибаҳои нав, механизмҳои нави тиҷоратӣ хавфҳои навро бабор меоранд, ки лозим аст назорат карда шаванд;
- б. Истифодаи технологияҳои нав барои маҳсулотҳои вучуд дошта ва ё нав ташкил шуда низ ниёз ба боздиди хавф дорад.

## **25. Сиёсати дохилӣ, Тартибот ва низоми назоратӣ**

Сардори Хадамоти комплаенс ва дигар кормандони Хадамот бояд ба ҳама маълумотҳои лозими дастрасии пурра ва доими дошта бошанд. Сардори Хадамоти комплаенс ҳуқуқ дорад, ки мустақилона амал намояд ва ба шурои Нозирон маълумот пешниҳод намояд.

Шурои Нозирон давра ба давра мутобиқати низоми комплаенси Бонкро бо талаботҳои қонун дар бораи МҚД/МТ/МПСКО ва талаботҳои БМТ дар ин самт назорат ва баҳогузори менамояд. Ҳисобот ба шурои Нозирон маълумот оиди амалиётҳои шубҳанок, чораҳои андешида шуда оиди амалиётҳои шубҳанок ва тақвияти низоми назоратиро дар самти МҚД/МТ дарбар мегирад. Ҳисобот оиди амалиётҳои шубҳанок умумӣ буда маълумот оиди ҳар амалиётро дар алоҳидаги дарбар намегирад.

Шурои Нозирон оиди натиҷаи санҷишҳо ва бозёфтҳои аз ҷониби БМТ анҷом дода шуда, инчунин оиди чораҳои ислоҳи нисбати онҳо ҳисобот дастрас менамояд.

Бонк аудити берунаро бо мақсади санҷиши Самаранокии кори сардори Хадамоти комплаенс, инчунин самаранокии кормандони Хадамот вобаста ба МҚД/МТ ва риояи талаботҳои дохилӣ, ҷалб менамояд.

Ҳангоми ба кор ҷалб намудани кормандон Бонк санчиши дахлдорро амали менамояд. Санчиши кормандон мувофиқ ва ҷавобгуи талабот будани кормандро барои вазифаи ишғолшаванда дарбар мегирад. Санчиши пурзуркарда шуда ҷиҳати ҷавобгу будан ба талаботҳои пешбинишуда барои вазифаҳои роҳбарикунанда ва вазифаҳои дорои хавфҳои ҚД/МТ дошта, амали карда мешавад. Талаботҳои мувофиқ ва ҷавобгу будани кормандон ба вазифаҳои пешбинишуда инҳоро дарбар мегирад:

- а. Корманд дорои сатҳи баланди тахассусӣ барои иҷрои вазифаҳои дар талаботҳои мансабии у дарҷгардида, бошад;
- б. Корманд барои пешбурди фаъолияти тижоратии Бонк қобилият ва хусусияти поквичдони дошта бошад;
- в. Бархурди эътимодии манфиатҳо, инчунин вазъи молиявии корманд ба назар гирифта мешавад;
- г. Талаботҳои мувофиқ ва ҷавобгу будан, инчунин кодекси рафтор ба корманд шиносонида мешавад;
- д. Вобаста будан ба ҷиноятҳои марбут ба қаллобӣ, ҚД/МТ ва ғ. таҳлил карда мешавад. Дар сурати пайдоиши маълумот оиди даст доштан дар амалҳои ғайри қонунӣ, ба кор ҷалб карда намешавад.

Сиёсати мазкур ҳамасола ҷиҳати тағиру иловаҳо ва боздиди талаботҳои милли ва байналмилалӣ (агар тағирот шуда бошад) нав карда мешавад.

## 26. Тартиби ниғаҳдории маълумот

Бонк маълумотҳои зеринро нигоҳ медорад:

- а. Нусхаи маълумотҳои дар рафти муайяннамоии мизоҷ бадаст оварда, нишондиҳандаи шахсияти мизоҷ, бенефитсиар, маълумоти суратҳисобҳо, муносибатҳои тижорати ва ғ. ки дар рафти амалиётҳо лозим мешаванд, на кам аз 5 сол баъд аз анҷоми амалиёт низоҳ дошта мешаванд;
- б. Ҳамаи амалиётҳои дохили ва байналмилалӣ, кушиши амалиёт ва ё амалиёти анҷом дода шуда накам аз 5 сол баъд аз:

- Кушиши анҷоми амалиёт;
- Анҷоми муносибатҳои корӣ;

- Амалиёти мизоче, ки бо Бонк муносибатҳои доимии кори (суратхисоб) надорад, нигоҳ дошта мешаванд.
- в. Ҳамаи маълумотҳои лозими ки зерсохторҳои Бонк, аз қабili маълумотҳои кормандон, семинарҳои омузишӣ ва ғ. ҷамовари менамоянд, мuddати накам аз 5 сол нигоҳ дошта мешаванд

## 27. Омузиши кормандон

Бонк омузиши самараноки кормандонро мувофиқи талаботҳои сиёсати мазкур бароҳ монда, мунтазам сатҳи дониши тахассусии кормандонро мувофиқи талаботҳо ва технологияҳои навшуда, нав менамояд. Барномаҳои омузишӣ ҳолатҳои асли ва воқеъии дар самти МКД/МТ-ро дарбар гирифта, огоҳии кормандонро ҷиҳати хавфҳои марбута, инчунин муайяннамои ва ошкорсозии хавфҳои ҚД/МТ дучанд менамояд.

Хадамоти комплаенс семинарҳои омузишии зарури дар самти МКД/МТ/МПСҚО (ба монанди барномаи мизочи худро шинос, талаботҳои қонунгузорӣ, тартибот, дастурамалҳо ва таҷрибаи пешқадам дар ин самт) ҳадди ақал як маротиба дар як сол ба зерсохторҳои дахлдор, роҳбарони филиалҳо ва кормандони роҳбарикунанда мегузаронад.

## 28. Муқовимат ба коррупсия

Бо мақсади пешгирии қаллоби ва коррупсия Бонк чораҳои зеринро меандешад:

- а. Маҳдуд намудани гирифтани тухфа аз мизочон (маблағи тухфа аз 50 сомони зиёд набошад).
- б. Ҷори намудани санчиши пурзур карда шуда нисбати кормандони давлатӣ.
- в. Андешидани чораҳои дигар, агар лозим доништа шавад.

Хадамоти комплаенс семинарҳои омузишӣ ба кормандон дар самти пешгирии амалиётҳои коррупсионӣ, қаллоби ва этикаи корӣ, мегузаронад.

## 29. Муқарароти хотимаӣ

Сиёсати мазкур аз санаи қабули он мавриди эътибор қарор мегирад.

Дар ҳолати риоя накардани талаботҳои сиёсати мазкур аз ҷониби кормандон, нисбати онҳо чораҳои зарури мувофиқи талаботи қонунгузорӣ ва талаботҳои дохилӣ андешида мешавад.

Дар ҳолати тағиру иловаҳо ба қонун дар бораи МКД/МТ/МПСКО ва тағиротҳо ба қонунҳои танзимкунандаи БМТ, Сиёсати мазкур иваз карда мешавад.

Аз ҷониби сардори Хадамоти комплаенс таҳия шудааст.